

C/2024/5753

17.10.2024

P9_TA(2024)0019

Rtęć: amalgamat stomatologiczny i inne produkty z dodatkiem rtęci objęte ograniczeniami produkcji oraz ograniczeniami przywozowymi i wywozowymi

Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 17 stycznia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci w odniesieniu do amalgamatu stomatologicznego i innych produktów z dodatkiem rtęci objętych ograniczeniami produkcji oraz ograniczeniami przywozowymi i wywozowymi (COM(2023)0395 – C9-0309/2023 – 2023/0272(COD)) ⁽¹⁾

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(C/2024/5753)

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 1a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p>(1a) Rtęć jest substancją chemiczną zagrażającą środowisku na skalę ogólnoswiatową ze względu na jej przenoszenie w powietrzu na dalekie odległości, trwałość po antropogenicznym wprowadzeniu do środowiska oraz zdolność do bioakumulacji w ekosystemach. Rtęć również bardzo negatywnie wpływa na zdrowie ludzi i jest przekazywana przez matki potomstwu przez łożysko lub w mleku w trakcie karmienia piersią. Zanieczyszczenie środowiska rtęcią może wynikać z działalności antropogenicznej, w tym nieprawidłowego gospodarowania odpadami rtęciowymi, kremacji lub niewłaściwego wdrożenia obowiązkowych separatorów w gabinetach stomatologicznych.</p>

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
<p>(4) Biorąc pod uwagę dostępność alternatyw bezrtęciowych, należy zakazać stosowania amalgamatu stomatologicznego w leczeniu stomatologicznym wszystkich grup ludności, przy jednoczesnym utrzymaniu możliwości stosowania amalgamatu stomatologicznego u pacjentów o szczególnych potrzebach medycznych. Aby zapobiec produkcji amalgamatu stomatologicznego, który jest zakazany na rynku unijnym, w celu wywozu z Unii, niezbędne jest wprowadzenie zakazu produkcji i wywozu amalgamatu stomatologicznego. Należy zatem odpowiednio zmienić art. 10 rozporządzenia (UE) 2017/852.</p>	<p>(4) Biorąc pod uwagę dostępność alternatyw bezrtęciowych, przystępność cenową alternatywnych materiałów i obecne przechodzenie na wypełnienia bezrtęciowe w wielu państwach członkowskich, należy zakazać stosowania amalgamatu stomatologicznego w leczeniu stomatologicznym wszystkich grup ludności, przy jednoczesnym utrzymaniu możliwości stosowania amalgamatu stomatologicznego u pacjentów o szczególnych potrzebach medycznych. Przejsście na bezrtęciowe alternatywy w przypadku wypełnień stomatologicznych w wielu państwach członkowskich jest już dość zaawansowane, co wskazuje na wykonalność</p>

⁽¹⁾ Sprawa została odesłana do komisji właściwej w celu przeprowadzenia negocjacji międzyinstytucjonalnych na podstawie art. 59 ust. 4 akapit czwarty Regulaminu (A9-0002/2024).

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p><i>i potrzebę wprowadzenia takiego zakazu jako racjonalnego pod względem kosztów sposobu zapobiegania dodatkowemu zanieczyszczeniu rtęcią.</i> Aby zapobiec produkcji amalgamatu stomatologicznego, który jest zakazany na rynku unijnym, w celu wywozu z Unii, niezbędne jest wprowadzenie zakazu produkcji i wywozu amalgamatu stomatologicznego. Należy zatem odpowiednio zmienić art. 10 rozporządzenia (UE) 2017/852.</p>

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 4a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p>(4a) Krematoria są istotnym źródłem uwolnień rtęci do atmosfery i mimo stopniowego wycofywania amalgamatu stomatologicznego będą nadal przyczyniać się do zanieczyszczenia rtęcią powietrza, wody i gleby. Konieczne jest gromadzenie informacji na temat środków wdrożonych przez państwa członkowskie oraz opracowanie wytycznych dotyczących krematoriów, aby zadbać o odpowiednie zapobieganie zanieczyszczeniom oraz zmniejszyć ich wpływ na środowisko i zdrowie ludzkie.</p>

Poprawka 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 4 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p>(4b) Aby ograniczyć skutki społeczno-ekonomiczne, które przejście na wypełnienia bezrtęciowe spowoduje dla kosztów opieki stomatologicznej dla pacjentów i dla dentystów, państwa członkowskie powinny dążyć do zapewnienia odpowiedniej refundacji alternatywnych produktów bezrtęciowych. Wycofywaniu amalgamatu stomatologicznego powinny towarzyszyć, w stosownych przypadkach, szkolenia zawodowe dla dentystów, które pozwolą im dostosować się do nowych technik.</p>

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
<p>(5) W art. 4 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE ⁽⁴⁴⁾zakazuje się wprowadzania do obrotu i przywozu do Unii określonego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zawierającego rtęć. W załączniku III do tej dyrektywy wymieniono między innymi określone lampy z dodatkiem rtęci zwolnione z wymienionego zakazu do dat wskazanych w tym załączniku. Dnia 13 kwietnia 2016 r. zwolnienie wygasło w odniesieniu do lamp innych niż liniowe z luminoforem halofosforanowym, a w dniu 24 lutego 2023 r. lub 24 lutego 2027 r. wygaśnie w odniesieniu do niektórych kompaktowych lamp fluorescencyjnych, liniowych lamp fluorescencyjnych oraz wysokoprężnych lamp sodowych stosowanych na potrzeby oświetlenia ogólnego, jak również lamp innych niż liniowe lampy fluorescencyjne z luminoforem trójpasowym. Ponadto w odniesieniu do niektórych liniowych lamp fluorescencyjnych stosowanych na potrzeby oświetlenia ogólnego przewidziano nałożenie zakazu w przyszłości w decyzji MC-4/3 przyjętej na czwartym posiedzeniu Konferencji Stron Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, które odbyło się w dniach od 21 do 25 marca 2022 r. ⁽⁴⁵⁾Decyzję tę poparła Unia w drodze decyzji Rady (UE) 2022/549 ⁽⁴⁶⁾. Zważywszy, że lampy te nie są obecnie objęte częścią A załącznika II do rozporządzenia (UE) 2017/852, w celu zachowania spójności należy je włączyć do tego załącznika, aby zakazać ich produkcji i wywozu od dat zgodnych z załącznikiem III do dyrektywy 2011/65/UE oraz najbardziej ambitnych dat wskazanych w decyzji MC-4/3.</p>	<p>(5) W art. 4 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE ⁽⁴⁴⁾zakazuje się wprowadzania do obrotu i przywozu do Unii określonego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zawierającego rtęć. W załączniku III do tej dyrektywy wymieniono między innymi określone lampy z dodatkiem rtęci zwolnione z wymienionego zakazu do dat wskazanych w tym załączniku. Dnia 13 kwietnia 2016 r. zwolnienie wygasło w odniesieniu do lamp innych niż liniowe z luminoforem halofosforanowym, w dniu 24 lutego 2023 r. wygaśnie w odniesieniu do niektórych kompaktowych lamp fluorescencyjnych, a w dniu 24 sierpnia 2023 r. – w odniesieniu do liniowych lamp fluorescencyjnych stosowanych na potrzeby oświetlenia ogólnego. W przypadku innych niż liniowe lamp fluorescencyjnych z luminoforem trójpasowym zwolnienie wygasa z dniem 24 lutego 2025 r. Zwolnienie dotyczące większości wysokoprężnych lamp sodowych na potrzeby oświetlenia ogólnego o podwyższonym wskaźniku oddawania barw wygasło w dniu 24 lutego 2023 r., natomiast w przypadku pozostałych lamp oraz innych wysokoprężnych lamp sodowych stosowanych na potrzeby oświetlenia ogólnego zwolnienie wygaśnie w dniu 24 lutego 2025 r. Ponadto w odniesieniu do niektórych liniowych lamp fluorescencyjnych stosowanych na potrzeby oświetlenia ogólnego przewidziano nałożenie zakazu w przyszłości w decyzji MC-4/3 przyjętej na czwartym posiedzeniu Konferencji Stron Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, które odbyło się w dniach od 21 do 25 marca 2022 r. ⁽⁴⁵⁾Decyzję tę poparła Unia w drodze decyzji Rady (UE) 2022/549 ⁽⁴⁶⁾. Ponieważ należy jak najszybciej zakazać wywozu z Unii pozostałych lamp z dodatkiem rtęci, a niektóre z tych lamp nie są obecnie objęte częścią A załącznika II do rozporządzenia (UE) 2017/852, w celu zachowania spójności należy je włączyć do tego załącznika, aby zakazać ich produkcji i wywozu od dat określonych w załączniku III do dyrektywy 2011/65/UE oraz najbardziej ambitnych dat wskazanych w decyzji MC-4/3. Ponadto znaczne dodatkowe korzyści można osiągnąć dzięki jak najszybszemu zaprzestaniu wywozu lamp z dodatkiem rtęci, zważywszy, że beztęciowe alternatywy są bardziej energooszczędne i dzięki nim dałoby się uniknąć emisji wielu ton CO₂.</p>
<p>⁽⁴⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. L 174 z 1.7.2011).</p>	<p>⁽⁴⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. L 174 z 1.7.2011).</p>
<p>⁽⁴⁵⁾ Decyzja Rady (UE) 2022/549 z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na drugim etapie czwartego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci w odniesieniu do przyjęcia decyzji w sprawie zmiany załączników A i B do tej konwencji (Dz.U. L 107 z 6.4.2022, s. 78).</p>	<p>⁽⁴⁵⁾ Decyzja Rady (UE) 2022/549 z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na drugim etapie czwartego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci w odniesieniu do przyjęcia decyzji w sprawie zmiany załączników A i B do tej konwencji (Dz.U. L 107 z 6.4.2022, s. 78).</p>

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
⁽⁴⁶⁾ Decyzja Rady (UE) 2022/549 z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na drugim etapie czwartego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji z Minamaty	⁽⁴⁶⁾ Decyzja Rady (UE) 2022/549 z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na drugim etapie czwartego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji z Minamaty

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	(5a) <i>Wobec szkodliwego wpływu rtęci i związków rtęci na zdrowie ludzkie i środowisko należy w jak największym stopniu zminimalizować narażenie na nie i ich emisje. Najnowsze raporty pokazują, że europejskie przedsiębiorstwa produkują i eksportują związki rtęci, które służą do niedozwolonych zastosowań, zwłaszcza w kosmetykach. W związku z tym Komisja powinna przedstawić sprawozdanie z wdrażania i egzekwowania konwencji z Minamaty, w szczególności w odniesieniu do stosowania rtęci i związków rtęci w kosmetykach oraz produkcji, przywozu i wywozu rtęci i związków rtęci do niedozwolonych zastosowań. Komisja powinna dokonać dokładniejszej oceny pozostałych zastosowań rtęci, na przykład w porozymetrii, latarniach morskich i szczepionkach, a także zbadać potrzebę zmiany wykazu dużych źródeł odpadów oraz w stosownych przypadkach zaproponować środki mające na celu stopniową rezygnację z takich zastosowań i uregulowanie produkcji, przywozu i wywozu do takich celów.</i>

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 5 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	(5b) <i>Ze względu na brak odpowiednich systemów zbiórki produktów z dodatkiem rtęci jako odpadów nielektrycznych i elektronicznych nadal występują wtórne emisje rtęci ze składowisk i spalarni odpadów, co wskazuje na potrzebę prowadzenia zbiórki takich odpadów oddzielnie i w sposób bezpieczny dla środowiska.</i>

Poprawka 7**Wniosek dotyczący rozporządzenia****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 – litera a**

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Artykuł 10 – ustęp 2 a

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
2a. Od dnia 1 stycznia 2025 r. amalgamatu stomatologicznego nie można stosować w leczeniu stomatologicznym u żadnej grupy ludności, z wyjątkiem sytuacji, w których lekarz dentysta uzna to za absolutnie niezbędne z uwagi na szczególne potrzeby medyczne pacjenta.;	2a. Od dnia 1 stycznia 2025 r. amalgamatu stomatologicznego nie można stosować w leczeniu stomatologicznym u żadnej grupy ludności, z wyjątkiem sytuacji, w których lekarz dentysta uzna to za absolutnie niezbędne z uwagi na należyście uzasadnione szczególne potrzeby medyczne pacjenta.”;

Poprawka 8**Wniosek dotyczący rozporządzenia****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 a (nowy)**

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Artykuł 11 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p>1a) w art. 11 dodaje się akapit w brzmieniu:</p> <p>„Produkty z dodatkiem rtęci, które nadal znajdują się w obiegu i których nie można już używać, uznaje się za odpady i prowadzi się ich zbiórkę oddzielnie i w sposób bezpieczny dla środowiska.”;</p>

Poprawka 9**Wniosek dotyczący rozporządzenia****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 b (nowy)**

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Artykuł 18 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p>1b) w art. 18 dodaje się ustęp w brzmieniu:</p> <p>„3a. Do dnia 30 czerwca 2024 r., a następnie co dwa lata, państwa członkowskie składają Komisji sprawozdanie na temat planowanych i wdrożonych środków mających na celu ograniczenie emisji i uwolnień rtęci z krematoriów.</p>

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	Komisja podaje do wiadomości publicznej dane dotyczące środków zgłoszonych przez państwa członkowskie zgodnie z akapitem pierwszym.”;

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 c (nowy)

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Artykuł 19 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p>1c) w art. 19 dodaje się ustęp w brzmieniu:</p> <p>„1a. Do dnia 31 grudnia 2025 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie ograniczenia emisji i uwolnień rtęci z krematoriów na podstawie sprawozdań, o których mowa w art. 18 ust. 3a, oraz w stosownych przypadkach, z uwzględnieniem istniejących wytycznych, projekt wytycznych dotyczących technologii ograniczenia emisji, mających na celu kontrolę i ograniczenie emisji i uwolnień rtęci z krematoriów.”;</p>

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 d (nowy)

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Artykuł 19 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p>1d) w art. 19 dodaje się ustęp w brzmieniu:</p> <p>„2a. Do dnia 30 czerwca 2026 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające wykonalność wycofania do 2030 r. zwolnień dotyczących stosowania amalgamatu stomatologicznego, o których mowa w art. 10. W sprawozdaniu tym Komisja przedstawi również wpływ na zdrowie pacjentów ogółem i pacjentów zdanych na wypełnienia z amalgamatu.</p>

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka
	<p>W stosownych przypadkach wraz ze sprawozdaniem, o którym mowa w akapicie pierwszym, Komisja proponuje stosowne środki.</p> <p>Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2026 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące:</p> <p>a) wdrożenia i egzekwowania konwencji, w tym w odniesieniu do stopniowego wycofania rtęci z kosmetyków przez strony konwencji do 2025 r. oraz kontroli i eliminowania produkcji, przywozu i wywozu związków rtęci na potrzeby nielegalnych praktyk w Unii i na świecie;</p> <p>b) potrzeby stopniowej rezygnacji z pozostałych zastosowań rtęci, takich jak w latarniach morskich i w porozymetrii;</p> <p>c) konieczności rozszerzenia wykazu źródeł odpadów rtęciowych, o których mowa w art. 11.</p> <p>Wraz ze sprawozdaniem, o którym mowa w akapicie trzecim niniejszego ustępu, w stosownych przypadkach Komisja proponuje odpowiednie środki, takie jak przegląd rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012^{1a} oraz ograniczenie wywozu amidochlorku rtęci (HgNH₂Cl).^(1a)</p> <hr/> <p>^(1a) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 60).”.</p>

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 e (nowy)

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Artykuł 19 – ustęp 3

Tekst obowiązujący	Poprawka
<p>3. W stosownych przypadkach Komisja przedstawia wniosek ustawodawczy wraz ze swoimi sprawozdaniami, o których mowa w ust. 1 i 2.</p>	<p>1e) art. 19 ust. 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„3. W stosownych przypadkach Komisja przedstawia wniosek ustawodawczy wraz ze swoimi sprawozdaniami, o których mowa w niniejszym artykule.”;</p>

Poprawka 13**Wniosek dotyczący rozporządzenia****Załącznik – akapit 1 – punkt 2**

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Załącznik II – część A – pozycja 4a

Tekst proponowany przez Komisję

„4a. Lampy z luminoforem trójpasnowym stosowane na potrzeby oświetlenia ogólnego nieobjęte pozycją 4 lit. a).	31.12.2027
---	-------------------

Poprawka

„4a. Lampy z luminoforem trójpasnowym stosowane na potrzeby oświetlenia ogólnego nieobjęte pozycją 4 lit. a).	31.12.2025
---	-------------------

Poprawka 14**Wniosek dotyczący rozporządzenia****Załącznik – akapit 1 – punkt 2**

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Załącznik II – część A – pozycja 4c

Tekst proponowany przez Komisję

4c. Lampy inne niż liniowe z luminoforem trójpasnowym.	31.12.2027
--	-------------------

Poprawka

4c. Lampy inne niż liniowe z luminoforem trójpasnowym.	31.12.2025
--	-------------------

Poprawka 15**Wniosek dotyczący rozporządzenia****Załącznik – akapit 1 – punkt 3**

Rozporządzenie (UE) 2017/852

Załącznik II – część A – pozycja 5a

Tekst proponowany przez Komisję

5a. Wysokoprężne lampy rtęciowo-sodowe (HPMV) na potrzeby oświetlenia ogólnego.	31.12.2025
---	-------------------

Poprawka

5a. Wysokoprężne lampy rtęciowo-sodowe (HPMV) na potrzeby oświetlenia ogólnego, gdy przy: a) $P \leq 105\text{ W}$ ilość Hg przekracza 16 mg; b) $105\text{ W} < P \leq 155\text{ W}$ ilość Hg przekracza 20 mg; c) $P > 155\text{ W}$ ilość Hg przekracza 25 mg.	31.12.2025
---	------------